

LECTORI SALUTEM
KOVÁCS ÁDÁM ZOLTÁN RÓMAI MAGYAR NAGYKÖVET
KÖSZÖNTŐJE AZ OLVASÓKHOZ

Ha a modernkori Európa térképére tekintünk, kevés olyan államot találunk, amely több mint ezer éve él azonos területen, azonos név alatt. Miközben népek szüntek meg és olvadtak be más népekbe, Magyarország rendületlenül állt Európa szívében, tíz évszázad óta védve annak határait, kultúráját, vallását. Magyarország akkor sem szünt meg Európa része lenni, amikor a második világháborút követően Nyugat-Európa magára hagyta hazánkat: a közös európai értékekbe és demokráciába vetett hit, a szabadság és a függetlenség vágya a diktatúra legsötétebb éveiben is ott parázslott – néha fájón, néha bátorítón – minden magyar ember lelkében. 1989-ben a páneurópai piknikkel repedést ütöttünk a Balti-tengertől Triesztig húzódó vasfüggönyön, a réseken beáramló szabadság friss levegője pedig lángra lobbantotta a rendszerváltást, azt a diktatúrából demokráciába történő békés átmenetet, melyet az egyik legpozitívabb eseménynek tartunk hazánk történelmében. A „30 éve szabadon” programsorozat célja – ahogy erről a jelen kiadvány is tanúságot tesz –, hogy bemutassa azt az elhivatott küzdelmet, melyet a közép-európai nemzetek folytattak azért, hogy önerőből visszaszerezzék helyüket abban a nyugati politikai, gazdasági, szövetségi rendszerben, mely elidegeníthetetlen módon történelmileg hozzájuk is tartozik. Hogy a törekvés sikerrel járt, mi sem bizonyítja jobban, minthogy Triesztben a vasfüggöny helyén ma már magyar kikötő áll, még szorosabbra fűzve az országaink között húzódó ezeréves kapcsolatot. Hátradőlni ugyanakkor nem lehet, hisz minden emlékezés feladatszabás is egyben, a jó példa mintaként kell, hogy álljon előttünk: most megalkuvást nem tűrő módon nekünk kell őrizni a szabadságot és a függetlenséget, azt az európai értékrendet és identitást, mely nemzeti létünk mindenkori sarokköve volt. Emellett kötelességünk a fenti eseményekhez kötődő közösségi emlékezet átörökítése is, hisz a szabadságért hozott áldozatok – identitásformáló hatásuk mellett – csak így foglalhatják el méltó helyüket az európai történelemben. Eme örömteli kötelességre tesz most kísérletet e könyv is, melynek olvasásához jó szórakozást kívánok!

LECTORI SALUTEM
INDIRIZZO DI SALUTO AI LETTORI DI S.E. ÁDÁM ZOLTÁN KOVÁCS,
AMBASCIATORE D'UNGHERIA IN ITALIA

Se diamo un'occhiata alla carta dell'Europa moderna vediamo pochi stati che si possano collocare nella stessa regione e con la stessa denominazione di più di mille anni fa. L'Ungheria rimase salda nel cuore dell'Europa, difendendone i confini, la cultura e la religione per dieci secoli, mentre popoli interi scomparivano e si fondevano tra loro. L'Ungheria non cessò di essere parte dell'Europa nemmeno quando l'Europa occidentale la abbandonò alla sua sorte dopo la Seconda guerra mondiale: la fede nei valori europei comuni e nella democrazia, il desiderio di libertà e d'indipendenza si mantennero vivi nell'animo degli ungheresi anche negli anni più bui della dittatura, provocando sentimenti talvolta di angoscia, talvolta di conforto. Nel 1989 con il picnic paneuropeo si aprì una breccia nella cortina di ferro estesa dal Mar Baltico fino a Trieste e l'aria fresca della libertà che scorreva attraverso le incrinature diede adito al cambio di regime, una transizione pacifica dalla dittatura alla democrazia, ritenuto uno degli eventi più positivi nella storia dell'Ungheria. L'obiettivo della programmazione commemorativa "liberi da 30 anni" – come evidenziato anche dalla presente pubblicazione – è quello di testimoniare la lotta determinata che le nazioni dell'Est europeo sostennero per riconquistare autonomamente il proprio posto nel sistema politico, economico e federale occidentale storicamente appartenente anche a loro in modo inalienabile. Che l'impresa abbia avuto successo è dimostrato al meglio dal fatto che a Trieste attualmente c'è un porto ungherese al posto della cortina di ferro, rafforzando ulteriormente il rapporto millenario tra l'Italia e l'Ungheria. Allo stesso tempo, non vi è spazio per autocompiacimenti; ogni momento di memorie e di condivisione del passato deve riguardare anche l'attribuzione di compiti nuovi e il buon esempio deve servire come modello da seguire: oggi tocca a noi preservare, senza compromessi, la libertà e l'indipendenza, quel mondo di valori e quell'identità europei che hanno sempre rappresentato il cardine della nostra esistenza nazionale. È inoltre nostro dovere trasmettere la memoria collettiva associata agli eventi di cui sopra, poiché questo è l'unico modo per le vittime della libertà – che hanno un ruolo importante nel processo della formazione dell'identità delle nuove generazioni – di prendere il posto che spetta loro nella storia europea. L'intento di questo volume è quello di compiere questo dovere gioioso. A tutti i visitatori di queste pagine, auguro buona lettura!